

PATVIRTINTA
Vilkaviškio „Ąžuolo“
progimnazijos direktoriaus
2016 m. rugpjūčio 30 d.
įsakymu Nr. V-175

VILKAVIŠKIO „ĄŽUOLO“ PROGIMNAZIJOS 2016–2017 MOKSLO METŲ PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2016–2017 m. m. pradinio ugdymo programos ugdymo planas reglamentuoja mokyklos pradinio ugdymo plano rengimą, pradinio ugdymo programos, pradinio ugdymo individualizuotos programos, pradinio ugdymo programos ją pritaikius mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, taip pat ir neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą mokykloje.

2. Ugdymo plano paskirtis – apibrėžti Pradinio ugdymo programos įgyvendinimo nuostatas, kuriomis vadovaudamasi mokykla gali savarankiškai bei tikslingai, atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės poreikius, planuoti ir organizuoti pradinį ugdymą.

3. 2015–2016 m. m. pradinio ugdymo programos ugdymo plano įgyvendinimo įvertinimas.

Praėjusių mokslo metų pradinio ugdymo programos ugdymo plano prioritetas – gerinti pamokos vadybą, ugdymo procesą grįsti mokinių pažinimu, kryptingai diferencijuoti veiklą pagal individualius poreikius ir gebėjimus, siekti asmeninės mokymosi pažangos.

Organizuojant ugdymą didelis dėmesys buvo skiriamas pamokos kokybės gerinimui, įvairesnių metodų panaudojimui ugdymo procese, įsivertinimo procesui bei mokinių individualios pažangos fiksavimui. Mokytojos, vertindamos atskirų mokinių pažangą, pildė rezultatų suvestines, kuriose lygino 2014–2015 m. m. metinius įvertinimus su 2015–2016 m. m. pusmečių ir metiniais įvertinimais, stebėjo kiekvieno mokinio ugdymosi pokyčius. Mokiniai pildė daromos pažangos fiksavimo formas (pasiekimų diagramas), kurias aptarė kartu su mokytojomis, tėvais (globėjais). Mokinių daroma pažanga ir kylančios problemos analizuotos Mokytojų tarybos posėdžiuose, tėvų susirinkimuose.

Iš ugdymo plane numatytų valandų, skirtų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, 1–4 klasėse buvo skirtos 4 val. (100 proc.) individualioms ir grupinėms konsultacijoms – mokinių žinių spragoms kompensuoti, dalyko žinioms bei gebėjimams pagilinti. Remiantis pradinį klasių metinę pažangumą suvestine galima teigti, kad lyginant su 2014–2015 m. m. mokinių, besimokančių aukštesniojo lygiu, skaičius sumažėjo (18/13), pagrindiniu ir patenkinamu lygiu skaičius nežymiai padidėjo (atitinkamai 43/34, pernai 42/31). Mokslo metus pradinį klasių mokiniai baigė 100 proc. pažangumu.

Gabiems mokiniams buvo sudarytos sąlygos gilinti mokomųjų dalykų žinias, stiprinti pasitikėjimą savo jėgomis, plėtoti individualius saviraiškos gebėjimus. Jie buvo skatinami dalyvauti įvairiuose konkursuose, sportinėse varžybose, ugdytis pažinimo, komunikavimo bei asmenines kompetencijas. Rajoniniame „Šviesoforo“ konkurse laimėta III vieta, kvadrato varžybose 3–4 klasių mokinių komanda iškovojo III vietą. Tarptautiniame matematikos konkurse „Kengūra 2016“ sėkmingai uždavinius sprendė ir į rajono geriausiųjų dešimtuką pateko 7 pradinį klasių mokiniai. Ypač sėkmingas respublikinis konkursas „Olympis 2016“. Mokiniai internetu atliko lietuvių ir anglų kalbų, informacinių technologijų, biologijos bei matematikos užduotis. Savo amžiaus grupėse laimėjo 6 medalius, 46 – I laipsnio diplomus, 27 – II laipsnio ir 17 – III laipsnio diplomų.

2015–2016 m. m. 1–4 klasėse mokėsi 5 mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių: 3 buvo ugdomi pagal pritaikytas pradinio ugdymo programas, 2 – pagal individualizuotą programą.

Vadovaujantis ŠPT išvadomis bei rekomendacijomis mokiniams buvo teikiama specialioji pedagoginė, psichologinė, socialinė, specialioji pagalba, aptariami mokymo(si) pasiekimai bei asmeninė pažanga su Vaiko gerovės komisija, mokytojais ir tėvais. Mokiniai, mokomi pagal individualizuotą programą, padarė pažangą, mokomi pagal pritaikytas programas pasiekė patenkinamą arba pagrindinį mokomųjų dalykų lygį.

Ugdymo procese tobulinamas diferencijavimas, sudarantis sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis. Mokytojai individualizuoja užduotis pagal mokymosi poreikius, sugebėjimus ir polinkius, stengiasi parinkti tinkamą mokymosi tempą. Skatinamas bendradarbiavimas mokantis, savitarpio pagalba: gabesnieji padeda silpnesniems, lėčiau dirbantiems ar atsiliekantiems.

Siekiant turtinti ugdymą, priartinant jį prie realaus vaikų gyvenimo, ugdymo procesas organizuojamas ne tik progimnazijoje, bet ir už jos ribų: muziejuose, bibliotekose, artimiausioje mokykla gamtinėje aplinkoje ir kt. Įvairinant mokymosi patirtį pasirenkamos nepamokinės formos: edukacinės išvykos, projektai, susitikimai, popietės, šventės. Pradinių klasių mokytojos 5 dienas kartu vykdė integruotą projektinę veiklą. Į šį ugdomąjį procesą aktyviai įsijungė ir mokinių tėvai.

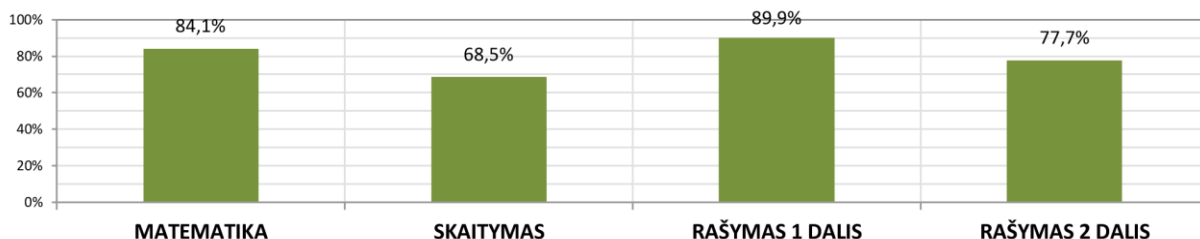
Mokykloje susitarta dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo. Mokiniai vertinami, atsižvelgiant į klasės mokinių ugdymosi poreikius ir galimybes, vertinimas planuojamas. Tėvai sistemingai informuojami apie vaikų mokymosi pasiekimus ir gebėjimus. Informacija pateikiama po diagnostinio vertinimo sąsiuvinuose, elektroniniame dienyne, tėvų susirinkimų metu, telefonu, klasių svetainėse. Mokykloje tobulinamas vertinimas kaip pažinimas: vertinimo informacija efektyviau panaudojama kiekvieno mokinio pažangai, stiprinama mokymosi motyvacija.

Mokykla, įvertinusi mokinių poreikius, turimas lėšas, 2015–2016 m. m. 8 val. (100 proc.) skyrė neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti. Popamokinė veikla buvo organizuota tęsiant mokyklos tradicijas, ugdant meninius, kūrybinius bei sportinius gebėjimus. Mokiniai lankė šokio, meninės saviraiškos, dramos, etnokultūros bei sporto būrelius, aktyviai dalyvavo mokyklos ir rajono renginiuose: šventėse, konkursuose, sportinėse varžybose, kūrybinių darbų parodose. Nuo sausio mėn. 1–4 klasių mokiniai turėjo galimybę lankyti robotikos būrelį, kurį kartą per mėnesį vedė VŠĮ Vilniaus robotikos mokyklos atstovai pagal programą „Mokinių inžinerinis mokymas ir būsimųjų technologijų startuolių ugdymas Vilkaviškyje“. Mokslo metų pabaigoje suorganizuota „Ažuolo“ šventė Kultūros centre, kurioje turėjo galimybę pasirodyti visi meniniai kolektyvai ir atlikėjai. Progimnazijoje buvo vykdomos ankstyvosios prevencinės programos – „Obuolio draugai“ (1, 3, 4 kl.) ir „Įveikiame kartu“ (2 kl.). Šių programų paskirtis – plėtoti vaikų socialinius ir sunkumų įveikimo įgūdžius.

Ugdymo procese nuolat naudojamos informacinės technologijos kaip demonstracinė, mokymosi individualiai ir bendradarbiaujant, informacijos paieškos ir sklaidos priemonė. Kiekviename kabinete (klasėje) yra kompiuteris, stacionarus multimedijos projektorius, pamokos vedamos informaciniame centre ir kompiuterių klasėje. Mokiniai mokomi rengti pateiktis, naudotis mokomosiomis programomis, susirasti informacijos įvairiuose šaltiniuose. Progimnazija turi savo internetinį puslapį – <http://azuolopro.lt/> Dvi pradinės klasės – savo internetines svetaines.

2016 metų pavasarį antrų ir ketvirtų klasių mokiniai dalyvavo Nacionalinio egzaminų centro veiksmo tyrime „Standartizuotų testų taikymas mokyklose 2015–2016 m. m.“ Antrų klasių mokiniai atliko diagnostinius matematikos, skaitymo, rašymo I ir II dalies testus. Ketvirtokai sprendė matematikos, skaitymo, rašymo, pasaulio pažinimo standartizuotus testus bei užpildė klausimynus. Rezultatai pateikiami lentelėse:

2 klasės mokinių mokymosi pasiekimų diagnostinio vertinimo rezultatai (proc.)



Testas	4 klasės mokinių skaičius	Aukštesnysis lygis skaičius (proc.)	Pagrindinis lygis skaičius (proc.)	Patenkinamas lygis skaičius (proc.)	Nepasiekta patenkinamas lygis skaičius (proc.)
Matematika	20	1 (5,0%)	9 (45,0%)	4 (20,0%)	6 (30,0%)
Skaitymas	18	1 (5,6%)	9 (50,0%)	6 (33,3%)	2 (11,1%)
Rašymas	20	5 (25,0%)	4 (20,0%)	7 (35,0%)	4 (20,0%)
Pasaulio paž.	20	4 (20,0%)	10 (50,0%)	6 (30,0%)	0 (0,0)

2 klasės mokinių visų dalykų vertinimo rezultatai siekia nuo 68 proc. iki 89,9 proc. Skaičiai rodo, kad geriausiai sekėsi rašymas (1 d.) ir matematika. Sudėtingiau buvo atlikti skaitymo užduotys. 4 klasės mokiniams geriau sekėsi pasaulio pažinimo užduotys – pusė jų pasiekė pagrindinį gebėjimų lygį. Nemažai daliai mokinių prasčiau sekėsi matematikos ir rašymo testai. Diagnostinių ir standartizuotų testų Mokinio profiliai (ataskaitos) buvo pateikti mokiniams bei jų tėvams.

4. 2016–2017 m. m. pradinio ugdymo programos ugdomojo proceso strategija – asmeninė mokinio ūgtis.

5. Strategijos tikslai:

5.1. užtikrinti kiekvieno mokinio ugdymosi pasiekimų kokybę;

5.2. ugdyti individualias kiekvieno mokinio bendrąsias kompetencijas, siekiant nuolatinės asmeninės pažangos mokiniui tinkamu tempu;

5.3. užtikrinti mokinių mokymosi pažangą, atsižvelgiant į bendrosiose ugdymo programose numatytus reikalavimus, mokymosi startą bei asmenines mokinio raidos galimybes.

II SKYRIUS MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

6. Mokykla, rengdama 2016–2017 m. m. pradinio ugdymo planą vadovaujasi Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Bendruoju ugdymo planu, 2008 m. rugpjūčio 26 d. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, 1 priedo „Pradinio ugdymo bendroji programa“ (toliau – Bendroji programa) nuostatomis dėl ugdymo turinio kūrimo ir mokymosi pasiekimų, pradinį ugdymą, neformalųjį vaikų švietimą ir mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais bei mokyklos strateginiu planu.

7. Mokykla, rengdama ugdymo planą remiasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procese informacija, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų duomenimis ir rekomendacijomis, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procese informacija, progimnazijos plačiojo įsivertinimo duomenimis.

8. Mokyklos pradinio ugdymo planą rengė 2016 m. birželio 2 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-152 sudaryta darbo grupė, į kurią bendradarbiavimo pagrindais buvo įtraukti mokytojai, progimnazijos administracijos, Vaiko gerovės komisijos atstovai, tėvai; vykdyta mokinių tėvų apklausa ugdymo turinio klausimais.

9. Ugdymo planas rengiamas vieneriems mokslo metams.

10. Ugdymo plano projektą mokykla derina su Mokyklos taryba ir Vilkaviškio rajono savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas.

11. Mokyklos ugdymo planą tvirtina direktorius iki 2016 m. rugsėjo 1 dienos.

12. Progimnazijos pradinio ugdymo plane įteisinami mokyklos bendruomenės susitarimai dėl:

12.1. pradinio ugdymo proceso organizavimo laikotarpių, papildomų atostogų (žr. 13–16);

12.2. pažintinės ir kultūrinės veiklos organizavimo (žr. 17);

12.3. ugdymo turinio tikslų, principų, tobulinimo krypčių (žr. 21, 22, 23);

12.4. bendrosios programos ugdymo dalykams skiriamų ugdymo valandų per savaitę;

paskirstymo (žr. 26);

12.5. ugdymo valandų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, panaudojimo (žr. 27);

12.6. klasių dalijimo į grupes, mažiausio mokinių skaičiaus jose nustatymo, laikinųjų grupių sudarymo (žr. 30–32);

12.7. ugdymo turinio formavimo, mokymosi organizavimo formų (žr. 32–34);

12.8. vadovėlių ir kitų mokymo priemonių pasirinkimo (žr. 32.1.);

12.9. edukacinių erdvių kūrimo, panaudojimo ir pritaikymo, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, keliamus ugdymo tikslus (žr. 35);

12.10. prevencinių ir kitų ugdymo programų pasirinkimo ir jų įgyvendinimo (žr. 40);

12.11. ugdymo turinio planavimo laikotarpių, struktūros ir kitų su ugdymo turinio planavimu susijusių aspektų (žr. 43);

12.12. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais) tikslų ir formų (žr. 44–48);

12.13. mokinių ugdymo pasiekimų ir pažangos vertinimo metodikos ir tvarkos (žr. 49–52);

12.14. mokinių mokymosi krūvio reguliavimo priemonių: pasiekimų patikrinamųjų darbų organizavimo būdų ir laikotarpių, patikrinamųjų darbų skaičiaus per savaitę, namų darbų skyrimo (žr. 52.2.1.–55);

12.15. neformaliojo vaikų švietimo programų pasirinkimo ir jų įgyvendinimo, skiriamų ugdymo valandų, mokinių skaičiaus grupėse (žr. 56–62);

12.16. mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo (žr. 67–85);

12.17. švietimo pagalbos mokiniui ir mokytojui teikimo (žr. 86–88);

III SKYRIUS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PRADINIO UGDYMO PROCESO TRUKMĖ

13. Mokslo metai:

13.1. 2016–2017 mokslo metai prasideda 2016 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2017 m. rugpjūčio 31 d. Ugdymo procesas prasideda 2016 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2017 m. gegužės 30 d.

14. Vienerių mokslo metų ugdymo proceso trukmė 2016–2017 mokslo metais – 32 savaitės. Progimnazijoje mokomasi penkias dienas per savaitę.

15. Mokslo metai pagal pradinio ugdymo programą skirstomi pusmečiais:

pirmas pusmetis: rugsėjo 1 d. – sausio 13 d.,

antras pusmetis: sausio 16 d. – gegužės 30 d.

16. Ugdymo proceso metu mokiniams skiriamos atostogos: rudens – 5, žiemos – 7, pavasario – 5 ugdymosi dienos, papildomos žiemos – 5, papildomos pavasario – 5 ugdymosi dienos.

16.1. atostogų trukmė 2016–2017 mokslo metais:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2016-10-31	2016-11-04
Žiemos (Kalėdų)	2016-12-27	2017-01-06
Žiemos (papildomos)	2017-02-13	2017-02-20
Pavasario (Velykų)	2017-04-10	2017-04-14
Pavasario (papildomos)	2017-04-18	2017-04-24
Vasaros	2017-05-31	2017-08-31

17. 10 ugdymo proceso dienų per mokslo metus skiriama kultūrinei (taip pat etninei), meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei veiklai. Klasių vadovai 5 dienas kartu vykdo integruotą projektinę veiklą, 5 dienas veiklą planuoja individualiai. Šios dienos

įskaičiuojamos į ugdymosi dienų skaičių, įtraukiamos į klasių vadovų metodinės ir ugdomosios veiklos planą.

Eil. Nr.	Veiklos (projekto/programos) pavadinimas	Mėnuo	Veiklos paskirtis	Atsakingi asmenys
1.	Sveikatingumo diena.	Spalio mėn.	Ugdyti žmogaus saugos, sveikos gyvensenos įgūdžius.	R. Janulevičienė
2.	Projektas „Kalėdų belaukiant“.	Gruodžio mėn.	Plėtoti etnokultūros pažinimą, bendravimo gebėjimus, empatijos jausmą.	M. Žemaitienė
3.	Saugaus eismo diena.	Kovo mėn.	Ugdyti žmogaus saugos įgūdžius, pažinimo gebėjimus.	V. Vyšniauskienė
4.	Projektinė diena.	Vasario mėn.	Plėtoti pažinimo ir komunikavimo kompetenciją.	I. Kriaučeliūnienė
5.	Mokslo metų pabaigos diena.	Gegužės mėn.	Ugdyti bendravimo, saviraiškos ir kūrybinius gebėjimus.	N. Radzevičienė

18. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, nustatčius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo viename ar keliuose administraciniuose teritoriniuose vienetuose, taip pat oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, į progimnaziją mokiniai gali nevykti. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Progimnazijos direktorius priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo, apie priimtus sprendimus informuoja mokyklos tarybą ir Vilkaviškio rajono savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyrių.

ANTRASIS SKIRSNIS BENDROSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

19. Pradinio ugdymo programa sudaro sąlygas bręsti mokiniui kaip asmenybei, plėtoti pozityvius santykius su savimi, kitais žmonėmis, socialine, gamtine ir daugiakultūre aplinka, įgyti pažinimo, mokėjimo mokytis, sveikatos ir kitų kompetencijų integralius pradmenis, kaip prielaidą tolesniam sėkmingam ugdymuisi.

20. Formuojant progimnazijos ugdymo turinį: planuojant mokinių pasiekimus, numatant ugdymosi tikslus, atsižvelgiama į nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų, pasiekimų vertinimo taikant standartizuotus testus mokykloje rezultatus ir rekomendacijas dėl mokinių pasiekimų gerinimo.

21. Ugdymo turinio tikslai:

21.1. puoselėti kiekvieno mokinio prigimtines dvasines, intelektines, fizines galias, padėti atsiskleisti jo individualybei ir siekti kūrybiškumo, kad kiekvienas mokinys taptų oria, dorovinga, savo ir kitų sveikatą puoselėjančia, atsakinga už savo poelgius, pasirinkimus, konstruktyviai kuriančia savo ir Lietuvos kultūrą, gerovę ir ateitį asmenybe;

21.2. ugdyti tautinį ir pilietinį tapatumą įsisažmoninusį, kitas tautas gerbiantį, istoriškai sąmoningą, bendruomenišką, kritiškai mąstantį, aktyviai dalyvaujantį Lietuvos ir Europos sociokultūriniame ir politiniame gyvenime pilietį;

21.3. sudaryti vienodas galimybes visiems mokiniams pasiekti maksimalių jų galias atitinkančių ugdymosi rezultatų ir brandinti mokymosi visą gyvenimą nuostatą.

22. Ugdymo principai:

22.1. ugdymo visybiškumas – mokinio psichinių, dvasinių, fizinių galių plėtotė; ugdymo filosofijos ir mokyklos gyvenimo (filosofijos, misijos, vizijos, kultūros, ugdymo) dermė;

22.2. ugdymo sistemiškumas – ugdymo tarpinių ir sričių sąryšis, formaliojo ir neformaliojo švietimo dermė siekiant užtikrinti ugdymo pastovumą ir paslankumą;

22.3. ugdymo tikslų ir pedagoginės veiklos adekvatumas – pedagoginė veikla nukreipta sąmoningai siekti ugdymo tikslų;

22.4. visavertis mokyklos bendruomenės narių bendradarbiavimas – ugdymo(si) tikslai formuluojami ir įgyvendinami, bendradarbiaujant mokytojams, švietimo pagalbą teikiantiems specialistams, mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams);

22.5. ugdymo turinio ir konteksto dinamiškumas – nuolatinis kūrybiškas atsinaujinimas, atvirumas inovacijoms.

23. Ugdymo tobulinimo kryptys:

23.1. pažinti kiekvieną mokinį, jo prigimtines galias, patirtį, gebėjimus ir skatinti jo asmeninę ūgtį;

23.2. kartu su mokiniais kurti aktualų ir prasmingą, jų poreikiams ir talentams atvirą, integralų, į realų asmens, klasės, mokyklos ir šalies problemų sprendimą įtraukiantį ugdymo turinį, skatinantį savivaldį mokymąsi;

23.3. ugdymą grįsti mokinio ir mokytojo sąveika, mokantis drauge ir vieniems iš kitų, kuriant bendras prasmes, skatinant dialogišką ir tyrinėjantį ugdymąsi;

23.4. pereiti prie personalizuoto, savivaldžio mokymosi;

23.5. skatinti patirtinį, tiriamąjį, kūrybinį, interpretacinį mokymąsi, kuriantį giluminius teorijos ir praktikos ryšius, susietus su realiu gyvenimu;

23.6. ugdymo(si) procese stiprinti formuojamąjį, ugdymuisi padedantį, grįžtamąjį ryšį ir pagalbą teikiantį vertinimą;

23.7. į apibendrinamąjį ugdymo(si) rezultatų – kompetencijų – vertinimą įtraukti formaliojo, neformaliojo švietimo bei savaiminio ugdymosi pasiekimai;

23.8. bendrąjį ugdymą grįsti tarpusavio pasitikėjimu, bendradarbiavimu, darnia veikla asmens, visuomenės ir Lietuvos ateities labui.

24. Ugdymo(si) procesas yra:

24.1. **motyvuojantis**, įdomus, patrauklus, prasmingas, dinamiškas, inovatyvus, kuriantis pozityvaus bendravimo, iniciatyvų, entuziazmo, dalyvavimo, lyderystės ir kt. situacijas;

24.2. **interaktyvus**, grindžiamas dialogo kultūra, skatinantis mokinius bendradarbiauti, spręsti problemas, mokytis vieniems iš kitų, dalytis patirtimi, diskutuoti, veikti realiose ir virtualiose komandose;

24.3. **integralus**, sukuriantis bendrą pasaulio vaizdą, požiūrių bei vertybių visumą. Mokiniai tyrinėja realaus ir virtualaus pasaulio objektus bei reiškinius, sprendžia gyvenimiškas problemas, kuria ir įgyvendina idėjas. Išnyksta ribos tarp intuityvaus jausminio ir racionalaus pažinimo proceso, mokymosi realiose ir virtualiose aplinkose, tarp atskirų pamokų, ugdymosi klasėje, mokykloje ir už jos ribų, formaliojo ir neformaliojo švietimo;

24.4. **personalizuotas**, skatinantis autentišką, patirtinį, savivaldį mokinių mokymąsi. Mokiniai patys kuria savo žinojimą, remdamiesi jau turima patirtimi, įgydami ir reflektuodami naujas patirtis;

24.5. **kontekstualus**, suliejantis mokymąsi ir mokinio dalyvavimą mokyklos, šeimos ir bendruomenės gyvenime. Mokymosi situacijas, kuriose tiriama, atrandama, mąstoma, kuriama, išgyvenama, kuria patys mokiniai, mokytojai, tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kiti ugdymo(si) procese dalyvaujantys suaugusieji ar bendraamžiai. Mokomasi įvairioje sociokultūrinėje (daugiakultūrinėje) aplinkoje, derinami mokinių, jų šeimų, mokyklos, vietos bendruomenės ir valstybės lūkesčiai;

24.6. **grindžiamas mokinio supratimu ir prireikus pagalba jam**. Mokytojai pažįsta ir supranta mokinius, išvelgia jų sėkmes, gabumus, talentus, mokymosi, savijautos bei elgesio problemas, paskatina ir paremia, teikia jiems būtiną pagalbą, telkia švietimo pagalbos specialistus ir bendruomenę problemoms įveikti, socialinei atskirčiai mažinti.

25. Bendrajai programai ir neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti skiriamos ugdymo valandos, kai ugdymo valandos trukmė 1 klasėse – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min.:

Dalykai	1–4 klasėms skiriamos ugdymo valandos
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	128
Lietuvių kalba (gimtoji)	928
Užsienio kalba	192
Matematika	576
Pasaulio pažinimas	256
Dailė ir technologijos	256
Muzika	256
Kūno kultūra	256
Šokis	96
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	160
Iš viso pradinio ugdymo programai įgyvendinti	3104
Neformaliojo švietimo valandos	256

25.1. Bendrajai programai (ugdymo dalykams) ir neformaliojo švietimo programoms per metus skiriamos ugdymo valandos mokant kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupine mokymosi forma):

Dalykai	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	Iš viso skiriama pamokų ugdymui
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	32	32	32	32	128
Lietuvių kalba (gimtoji)	256	224	224	224	928
Užsienio kalba	-	64	64	64	192
Matematika	128	160	160	128	576
Pasaulio pažinimas	64	64	64	64	256
Dailė ir technologijos	64	64	64	64	256
Muzika	64	64	64	64	256
Kūno kultūra	64	64	64	64	256
Šokis	32	-	32	32	96
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	32	32	32	64	160
Iš viso pradinio ugdymo programai įgyvendinti	736	768	800	800	3104
Neformaliojo švietimo valandos	64	64	64	64	256

26. Bendrosios programos ugdymo dalykams skiriama ugdymo valandos per savaitę:

Dalykai	Dalyko savaitinių pamokų skaičius				Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	1	1	1	1	4

Lietuvių kalba (gimtoji)	8	7	7	7	29
Užsienio kalba (anglų k.)	-	2	2	2	6
Matematika	4	5	5	4	18
Pasaulio pažinimas	2	2	2	2	8
Dailė ir technologijos	2	2	2	2	8
Muzika	2	2	2	2	8
Kūno kultūra	2	2	2	2	8
Šokis	1	-	1	1	3
Privalomų ugdymo valandų skaičius mokiniui	22	23	24	23	92
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo (si) poreikiams tenkinti	1*	1*	1*	1*	4*
Neformalusis ugdymas	2	2	2	2	8

27. *Valandos, skirtos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, bus naudojamos:

27.1. individualioms ir grupinėms konsultacijoms 1–4 klasėse (mokinių žinių spragoms kompensuoti, dalyko žinioms bei gebėjimams pagilinti) – iš viso 4 val.;

28. Ugdymo valandų skaičių klasei per savaitę sudaro: privalomų ugdymo valandų skaičius visiems mokiniams, valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti ir dalyko, kuriam mokytis klasė dalijama į grupes, ugdymo valandos.

29. Ugdymo valandos, nurodytos Bendrojo ugdymo plano 25, 26 punktuose, numatytos Bendrajai programai įgyvendinti mokyklai ugdymo procesą organizuojant grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu vadovaujantis Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049.

30. Klasės dalijamos į grupes:

30.1. doriniam ugdymui, nes tos pačios klasės mokinių tėvai (globėjai) mokiniams yra parinkę tikyba ir etiką;

30.2. užsienio kalbai mokytis 2, 3, 4 klasėse (esant ne mažiau kaip 21 mokiniui).

Mokomasis dalykas	Klasė (mok. sk.)	Klasė (mok. sk.)	Pastabos
Dorinis ugdymas	Tikyba	Etika	
	1 (20)	1 (7)	
	2 (10)	2 (13)	
	3 (17)	3 (9)	
	4 (14)	4 (10)	
Užsienio (anglų) kalba	2 (12)	2 (11)	
	3 (12)	3 (11)	1 nesimoko
	4 (11)	4 (11)	1 nesimoko

31. Laikinosios grupės iš kelių klasių mokinių nesudaromos.

32. Bendrosios programos tikslų bus siekiama ugdymo turinį formuojant pagal dalykus:

32.1. mokomųjų dalykų vadovėliai pasirenkami iš galiojančių ir galimų įsigyti bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių sąrašų. Pasirenkant atsižvelgiama, ar vadovėlis atitinka ugdymo programas, kiek metų bus galima jį naudoti, į turimas mokyklos lėšas. Perkamų vadovėlių ir kitų mokymo priemonių sąrašą, susitarus metodinėje grupėje, mokyklos tarybai pritarus, tvirtina progimnazijos direktorius.

33. Ugdymo procesas bus organizuojamas pamoka ir kitomis ugdymo organizavimo formomis:

33.1. ugdymo procesą organizuojant pamoka nepertraukiamas ugdymo(si) proceso laikas 1–4 kl. numatomas, vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

33.2. pamokos ugdymo(si) laikas: 1 klasėje – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min., per dieną ne daugiau kaip 5 pamokos;

Pamokų ir pertraukų laikas 1 klasės mokiniams:

Pamoka	Pamokų trukmė	Pertraukų trukmė	Pastabos
1.	8.00–8.35	20 min.	
2.	8.55–9.30	20 min.	
3.	9.50–10.25	30 min.	Pietų pertrauka
4.	10.55–11.30	30 min.	Aktyvi pertrauka kartą per mėnesį
5.	12.00–12.35	20 min.	
6.	12.55–13.40	10 min.	Neformalus ugdymas
7.	13.50–14.35	10 min.	Neformalus ugdymas

Pamokų ir pertraukų laikas 2–4 klasių mokiniams:

Pamoka	Pamokų trukmė	Pertraukų trukmė	Pastabos
1.	8.00–8.45	10 min.	
2.	8.55–9.40	10 min.	
3.	9.50–10.35	20 min.	Pietų pertrauka
4.	10.55–11.40	20 min.	Aktyvi pertrauka kartą per mėnesį
5.	12.00–12.45	10 min.	
6.	12.55–13.40	10 min.	Neformalus ugdymas
7.	13.50–14.35	10 min.	Neformalus ugdymas

33.3. numatomos pertraukos, skirtos mokinių poilsui: dvi po 20 min., kitų pertraukų trukmė – 10 min. Visų pertraukų bendras laikas sudaro ne mažiau kaip 1 valandą per dieną;

33.4. ugdymo procesą organizuojant projekto, didaktinio žaidimo, kūrybinio darbo, viktorinos, konkurso ar kt. formomis:

33.4.1. ugdymo procesas gali būti skirstomas į įvairios trukmės periodus;

33.4.2. ugdymoji veikla (derinant formaliojo ir neformaliojo švietimo programų turinį) per dieną ne ilgesnė nei 5 ugdymo valandos. Į šį laiką neįskaičiuojamas pailgintos dienos grupės veiklai organizuoti skirtas laikas;

34. Ugdymą organizuojant tiek pamoka, tiek kitomis mokymo organizavimo formomis realizuojamas ir dalykų programų, ir integruoto ugdymo turinio įgyvendinimas.

35. Mokinių aktyviam mokymuisi pritaikoma mokyklos aplinka, ugdymo procesas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų:

35.1. mokiniams sudaromos sąlygos mokytis įvairiose edukacinėse aplinkose: Vilkiški krašto muziejuje, Dr. Jono Basanavičiaus gimtojoje sodyboje, Vinco Kudirkos tėviškės klėtelėje–muziejuje, Suvalkijos regioniniame kultūros centre-Paežerių dvare, bendruomenėje „Virbalio vartai“, Vilkiški viešojoje bibliotekoje, Vilkiški turizmo ir verslo informaciniame centre, mokyklos teritorijoje, pasinaudojama Vilkiški rajono švietimo įstaigų edukacinių aplinkų banku;

35.2. mokytojai ir mokiniai naudojami informacinio centro, informacinių technologijų klasės, technologijų kabineto erdvėmis;

35.3. mokytojai, planuojantys kito pobūdžio ugdomąją veiklą, prieš dvi dienas apie ją informuoja mokyklos vadovus. Siekiant netrikdyti ugdymo proceso kitų klasių mokiniams, sudaromi laikini pakeitimai pamokų tvarkaraštyje;

36.4. užsiėmimus edukacinėse aplinkose mokytojai fiksuoja elektroniniame dienyne.

37. Mokykloje pritaikoma aplinka darbui grupėse, mokymuisi bendradarbiaujant ir individualiam mokymuisi, poilsiui, mokytojų bendradarbiavimui, tėvų (globėjų, rūpintojų) dalyvavimui mokyklos gyvenime: dalykų kabinetuose, informaciniame centre, žaidimų ir poilsio erdvėse, informacinių technologijų kabinete, mokyklos teritorijoje ir kt.

38. Mokykla einamaisiais mokslo metais gali koreguoti ugdymo procesą ir turinį pagal pasikeitusius mokinių ugdymo poreikius, mokinių mokymosi rezultatus, išlaikydama mokslo metams skirtą ugdymo valandų skaičių.

TREČIASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

39. Ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

39.1. **Dorinis ugdymas:**

39.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tikyba;

39.1.2. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) parašytą prašymą.

39.2. **Kalbinis ugdymas:**

39.2.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomasias veiklas:

39.2.1.1. mokytojai taisydami kontrolinius, diagnostinius ir kitus rašto darbus, testus, pastebėję gramatikos, sintaksės, leksikos, stiliaus ir/ar kitas klaidas, jas pataiso ir atkreipia mokinio dėmesį į taisytinus dalykus;

39.2.1.2. per visų dalykų pamokas mokiniai skatinami savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu (pvz., naudojant mokomasias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką, kalbos kultūrą, informacinių priemonių poveikį kalbai);

39.2.1.3. progimnazijoje kasmet organizuojamas rajoninis ketvirtų klasių mokinių „Raštingiausio pradinuko“ konkursas, kurio tikslas – skatinti mokinių domėjimąsi lietuvių kalba, stiprinti taisyklingo, aiškaus ir estetiško rašymo kultūrą.

39.2.2. **Pirmosios užsienio kalbos mokymas:**

39.2.2.1. pirmosios užsienio kalbos (anglų k.) mokoma antraisiais-ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

39.2.2.2. užsienio kalbai (anglų k.) mokyti 2–4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę.

39.3. **Gamtamokslinis ir socialinis ugdymas:**

39.3.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Bus vykdomos ugdymo veiklos, sudarančios sąlygas ugdytis praktinius gamtamokslinius gebėjimus, (1/4) dalyko laiko bus skiriama organizuoti ugdymą tyrinėjimams natūralioje gamtinėje aplinkoje (mokyklos parke, prie vandens telkinio ar pan.);

39.3.2. socialiniams gebėjimams ugdytis dalis (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko bus skirta socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (mokyklos ir miesto bibliotekose, rajono ir apskrities muziejuose, lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose, tėvų darbovietėse ir pan.).

39.4. **Matematinis ugdymas:**

39.4.1. organizuojant matematinį ugdymą bus vadovaujamosi ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų

rekomendacijomis, pagal galimybes naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios priemonės praktiniams mokinių įgūdžiams įtvirtinti;

39.4.2. siekiant ugdymo turinį susieti su mokinių patirtimi, interesais, praktiniais poreikiais, jų matematinės žinios bus praktiškai taikomos lankantis parduotuvėse, atliekant matavimus mokyklos aplinkoje ir pan.

39.5. Kūno kultūros ir sveikatos ugdymas:

39.5.1. kadangi 2 klasėje kūno kultūrai skiriamos 2 ugdymo valandos per savaitę, mokiniams sudaromos sąlygos ne mažiau kaip 1 valandą per savaitę lankyti aktyvaus judėjimo pratybas mokykloje (šokio būrelį), Vilkaviškio vaikų ir jaunimo centro šokio studiją arba Sporto mokyklą;

39.5.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

39.5.2.1. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje.

39.5.3. Progimnazija, siekdama skatinti mokinių fizinį aktyvumą ir sveikos gyvensenos įgūdžius 2016–2017 mokslo metams vykdys tęstinį projektą „Gyvenk sveikai, judėk laisvai“, finansuojamą iš Vilkaviškio rajono savivaldybės sveikatos rėmimo projektų lėšų, kurio metu (be kitų veiklų) kartą per mėnesį bus organizuojamos aktyvios pertraukos tarp pamokų. Projektą kuruos socialinis pedagogas.

39.6. Meninis ir technologinis ugdymas:

39.6.1. technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 1/3 dalykui ir technologijų dalykui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 25, 26 punktuose;

39.6.2. atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės meninio ugdymo poreikius, mokinių tėvų apklausos rezultatus, 1, 3 ir 4 klasėse įgyvendinama šokio programa. Skiriama viena ugdymo valanda iš kūno kultūros dalykui skiriamų ugdymo valandų per savaitę.

39.6.3. mokiniai, besimokantys pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (pvz. muzikos, sporto), direktoriaus įsakymu, esant poreikiui, bus atleidžiami nuo atitinkamo privalomojo dalyko savaitinių pamokų (ar jų dalies) lankymo, jiems numatomas šių dalykų mokymosi pasiekimų įskaitymas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka. Progimnazijos vadovo nurodymu, nedalyvaujantys pamokose mokiniai, užsiims savišvieta mokyklos informaciniame centre, prižiūrimi bibliotekininko.

40. Integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų bei kompetencijų įgyvendinimas.

40.1. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:

40.1.1. bendrųjų kompetencijų – **asmeninės, mokėjimo mokyti, komunikavimo, pažinimo, socialinės–pilietinės, kultūrinės, kūrybiškumo** – ugdymas:

40.1.1.1. išvardytos kompetencijos integruoja žinias, gebėjimus ir nuostatas, įgyjamas, mokantis atskirų dalykų, dalyvaujant įvairiose veiklose mokykloje ir už jos ribų, neformaliojo švietimo programose.

40.1.1.2. Mokinių kompetencijų pradinio ugdymo programoje plėtotės gairės:

Nuostatos	Žinios ir supratimas	Gebėjimai
Bendradarbiaujant su mokytoju, švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, bendraamžiais, domėtis, smalsauti, tyrinėti, norėti pažinti, kurti, imtis atsakomybės už savo mokymąsi arba kitą veiklą, savarankiškai priimti kasdienius sprendimus ir saugiai, sveikai, pozityviai elgtis savo ugdymosi ir gyvenimo aplinkoje, mokytis ir kurti kartu su kitais	Pagrindinės bendrosios žinios ir supratimas apie mokymosi ir įvairių gyvenimo sričių faktus, reiškinius, procesus, paprastas procedūras bei praktinį jų taikymą.	Bendrieji pažintiniai (loginio, intuityviojo ir kūrybinio mąstymo) ir bendrieji praktiniai (žinių taikymo, veiklos būdų, priemonių naudojimo ir kt.) gebėjimai; komunikavimo ir bendradarbiavimo, kūrybiškumo ir iniciatyvumo, pilietiškumo, veiklos gebėjimai, reikalingi atliekant paprastas užduotis ir

žmonėmis.		sprendžiant nesudėtingas kasdienio gyvenimo bei artimiausios aplinkos problemas, apmąstant savo veiklą ir jos rezultatus.
-----------	--	---

40.1.2. bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų – Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. ISAK-2433 “Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patirtinimo“ 11 priedas „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“).

40.1.3. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 ir Sveikatos ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290;

40.1.4. mokyklos pasirinktos prevencinės ir kitos ugdymo programos;

40.1.5. etninės kultūros ugdymas;

40.1.6. informacinių komunikacinių technologijų ugdymas. Informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų.

40.2. mokykla vykdo:

40.2.1. Sveikatos ir gyvenimo įgūdžių integruojamąją programą (1–4 kl., sveikatos priežiūros specialistas, klasių vadovai);

40.2.2. Gyvenimo įgūdžių ugdymo programą, skirtą 1–4 kl., (atsakingi klasių vadovai, socialinis pedagogas);

40.2.3. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą (atsakingi klasių vadovai, socialinis pedagogas);

40.2.4. programą „Sveikos gyvensenos ugdymas“, skirtą 1–8 kl. mokiniams (atsakingos klasių mokytojos, sveikatos priežiūros specialistė);

40.2.5. Mokinių ugdymo karjerai programą (atsakinga psychologė);

40.2.6. programos integruojamos į formalųjį, neformalųjį ugdymą, klasių vadovų ir projektinę veiklą, mokyklos bendruomenės gyvenimą. Tai atsispindi ilgalaikiuose planuose, neformaliojo ugdymo būrelių programose, klasių vadovų ugdomojo darbo planuose, mokyklos veiklos plane.

41. Mokytojas, formuodamas klasės mokinių ugdymo turinį, numato ugdymo dalykus, į kuriuos integruojamas Sveikatos ugdymo, Žmogaus saugos bendroji, Etnokultūros ugdymo, mokyklos pasirinktų prevencinių ir kitų programų, informacinių komunikacinių technologijų ugdymo turinys:

41.1. integruojamosios programos fiksuojamos elektroniniame dienyne „Savaitės ugdomojoje veikloje“, įrašant temą prie ugdymo dalyko, į kurį integruojamas programos ugdymo turinys;

41.2. šios programos integruojamos į projektinę veiklą ir į klasių vadovų individualiai planuojamą veiklą per mokslo metus;

42. Dalykų mokymo integravimas 1–4 klasių mokiniams vykdomas:

42.1. pamokose;

42.2. klasių vadovų veikloje: klasės valandėlės, išvykos, ekskursijos, renginiai, projektai;

42.3. mokykliniuose renginiuose: integruoti projektai, susitikimai, popietės, šventės, išvykos (fiksuojant mokyklos/klasės internetinėje svetainėje, elektroninėse laikmenose);

42.4. dalyvaujant rajono, miesto projektuose ir renginiuose (fiksuojant mokyklos/klasės internetinėje svetainėje, elektroninėse laikmenose);

42.5. pradinio ugdymo programos mokomieji dalykai integruojami tarpusavyje, vadovaujantis „Vadovėlių serijos „Šok“ rekomenduojamomis integruojamų temų lentelėmis;

42.6. integruojamųjų temų lentelės mokytojai pritaiko pagal savo klasės mokinių poreikius ir prideda prie ilgalaikio ugdymo plano.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

UGDYMO TURINIO PLANAVIMO FORMOS IR LAIKOTARPIAI

43. Ugdymo turinys mokykloje planuojamas ir detalizuojamas mokytojų tarybos nustatyta tvarka:

43.1. ugdymo turinio planavimo laikotarpiai ir formos:

43.1.1. metodinės grupės veiklos planas – mokslo metams,

43.1.2. neformaliojo ugdymo grupių planai – mokslo metams,

43.1.3. pritaikytos programos mokiniams, turintiems specialiųjų poreikių – pusmečiams,

43.1.4. individualizuotos programos mokiniams, turintiems specialiųjų poreikių – pusmečiams;

43.2. mokytojai, 2016–2017 m. m. dirbantys 1–4 klasėse, rengia ilgalaikius ir trumpalaikius planus pagal Bendrąsias programas ir jose numatomus mokinių pasiekimus:

43.2.1. Ilgalaikio plano struktūrinės dalys:

1. Bendroji informacija (mokyklos pavadinimas, dalykas, klasė, laikotarpis).

2. Pamokų skaičius (per metus).

3. Mokymo priemonės.

4. Tikslas.

5. Uždaviniai.

6. Integruojamosios programos.

7. Tarpdalykinė integracija.

8. Ugdomosios bendrosios kompetencijos (pritaikant dalykui iš Mokinio ūgties dienoraščio – MŪD).

9. Vertinimas.

10. Klasės mokinių pasiekimų lygiai.

Mokinių skaičius	Mokymosi lygiai			Specialiųjų poreikių mokinių skaičius
	Aukštesnysis	Pagrindinis	Patenkinamas	

11. Ugdymo turinys:

Eil. Nr.	Skyriaus pavadinimas, diagnostiniai darbai	Pasiekimų lygiai			Valandų skaičius, rezervinės pamokos
		Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis	

12. Programą parengusio mokytojo kvalifikacinė kategorija, vardas, pavardė.

13. Metodinės grupės pritarimo ir suderinimo rekvizitai.

43.2.2. Trumpalaikis planas.

Trumpalaikis planas rašomas elektroniniame dienyne, skyriuje **Savaitės ugdomoji veikla**. Mokytojos jį pildo kiekvienos savaitės penktadienį.

43.3. mokytojai gali naudotis pavyzdiniais vadovėlių autorių parengtais ilgalaikiais ir trumpalaikiais planais, juos koreguoti, atsižvelgdami į metodikos grupės nutarimus, taip pat mokytojo knygomis;

43.4. mokytojai parengia dalykų ilgalaikius planus ir pristato metodinės grupės pirmininkui. Metodinė grupė planus aptaria, patikrina, koreguoja iki rugpjūčio 26 d. Grupės pirmininkas planus pateikia suderinti mokyklos direktoriaus pavaduotojai ugdymui iki rugpjūčio 29 d.

43.5. progimnazijos direktorius, suderinus direktoriaus pavaduotojai ugdymui, pritarus grupėje, įsakymu tvirtina:

43.5.1. neformaliojo ugdymo grupių veiklos planus;

43.5.2. vaiko gerovės komisijos veiklos planą;

43.5.3. ugdymo karjerai veiklos planą;

43.5.4. pagalbos mokiniui specialistų veiklos planą;

43.5.5. informacinio centro veiklos planą;

43.5.6. metodinės tarybos ir metodinių grupių planus.

43.6. mokytojai suderina su direktoriaus pavaduotoja ugdymui:

43.6.1. ilgalaikius planus;

43.6.2. SUP turinčių mokinių ugdymo programas.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKYKLA IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

44. Mokykla siekia sukurti bendradarbiavimo su mokinių tėvais sistemą, tenkinančią bendruomenės interesus, laiduojančią konstruktyvų jos narių – mokinių, tėvų, mokytojų – bendradarbiavimą, formuojančią pozityvų tapatumo jausmą, padedančią kiekvienai šeimai įveikti mokinio ugdymosi ir socializacijos sunkumus.

45. Mokytojas su mokiniais, jų tėvais (globėjais), mokyklos švietimo pagalbos specialistais tariasi dėl mokinio individualių ir visos klasės ugdymosi tikslų ir rezultatų, ugdymosi proceso personalizavimo, aplinkos pritaikymo ir ugdymosi priemonių pasirinkimo.

46. Mokyklos mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo formos yra šios:

46.1. **Tėvų švietimas.** Teikti tėvams pedagoginių ir psichologinių žinių, kaip bendrauti su vaiku iškilus problemai tam tikrame amžiaus tarpsnyje (paskaitos, seminarai įvairiomis temomis, diskusijos, konferencijos), nuolat informuoti apie įvairius pokyčius švietimo sistemoje.

46.2. **Tėvų susirinkimai.** Mokykloje ne mažiau kaip du kartus per mokslo metus organizuojami visuotiniai tėvų susirinkimai: lapkričio ir kovo mėn. Prireikus į susirinkimus kviečiami klasių koncentrų tėvų susirinkimai.

46.3. Klasių vadovai organizuoja bendrus tėvų susirinkimus pagal savo ugdomojo darbo planuose numatytas datas.

46.4. **Individualus darbas.** Pokalbiai su mokinio tėvais apie pasiekimus, asmeninę ir socialinę pažangą, lankomumo, elgesio problemas ir kt., remiantis Mokinio ūgties dienoraščiu (MŪD).

46.5. **Lankymasis namuose.** Ši forma dažniausiai taikoma bendraujant su socialiai apleistų mokinių tėvais, rizikos grupės ir asocialiomis šeimomis. Namuose aptariami vaiko ugdymo(si) klausimai, išsiaiškinamos mokyklos nelankymo ar netinkamo elgesio priežastys, priimami sprendimai, kaip koreguoti mokinio elgesį.

46.6. **Informacijos sklaida.** Tėvų informavimas mokyklos svetainėje, klasių svetainėse; skrajutės, lankstinukai, kalendoriai, kvietimai ir pan., supažindinantys su mokyklos veiklos planais, ugdymo turinio nuostatomis, neformaliojo ugdymo renginiais ir kita informacija.

46.7. **Susirašinėjimas.** Įrašai elektroniniame dienyne, elektroniniu paštu, laiškais.

46.8. **Bendri renginiai.** Tėvų iniciatyva organizuota ugdomoji veikla, dalyvavimas sporto, išvykų dienose, vakaronėse, popietėse, koncertuose, kalendorinėse ir tautinėse šventėse, mokslo metų pradžios ir pabaigos koncertuose.

46.9. **Anketiniai tyrimai.** Vykdomi, kai norima gauti mokyklai ir tėvams aktualią informaciją vaiko adaptacijos, socialinės raidos, aplinkos įtakos asmenybei, pasiekimų pažangos, mokyklos veiklos kokybės įvertinimo ir kitais klausimais.

46.10. **Specialistų konsultacijos.** Prireikus kviečiami į susitikimus su tėvais pagalbos mokiniui specialistai. Jie teikia konsultacijas, skaito pranešimus, veda diskusijas ir pan.

46.11. **Dalyvavimas savivaldos institucijų veikloje.** Tėvai dalyvauja progimnazijos tarybos veikloje, teikia siūlymus ugdymo proceso tobulinimui, inicijuoja pataisas, ieško sprendimų būdų, skleidžia informaciją kitiems tėvams apie progimnazijos veiklą:

46.11.1. progimnazijoje veikia klasių tėvų komitetai. Jie padeda klasių auklėtojams spręsti iškilusias ugdymo, organizacines ir kitas problemas.

47. Mokinių tėvai (globėjai) nuolat informuojami apie mokykloje organizuojamą ugdymo procesą, mokymosi pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą.

48. Mokykla užtikrina, kad vyktų abipusis ir savalaikis grįžtamosios informacijos apie mokinių mokymąsi perdavimas tarp mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų).

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

49. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai:

49.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

49.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;

49.3. apibendrinti, susumuoti pusmečio, metų rezultatus.

50. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Bendrąja programa bei progimnazijos nustatytu Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu progimnazijos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-180.

51. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą vadovaudamasis progimnazijoje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymosi pasiekimus, poreikius ir galimybes. Vertinimą planuoja ir fiksuoja elektroninio dienyno skiltyje – ugdomoji savaitės veikla. Planuodamas 1 klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus ir individualią pažangą ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

52. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:

52.1. formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi, nesiejamas su pasiekimų lygiu. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.

52.1.1. Ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu.

52.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto žinomus ir aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes:

52.2.1. atsižvelgiant į tai, ką norima įvertinti (vertinimo tikslą), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo būdai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną neturėtų būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas, o per savaitę ne daugiau kaip 4 diagnostiniai darbai;

52.2.2. informacija apie mokymosi pasiekimus (kontrolinių darbų, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) elektroniniame dienyne teikiama trumpais komentarais (ką išmoko, kas nepavyko, ką reikia daryti, kad rezultatas būtų geresnis), lygiai nenurodomi, taip

pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);

52.3. **apibendrinamasis vertinimas** atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per pusmetį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi:

52.3.1. elektroniniame dienyne:

52.3.1.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokinio nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio įrašoma „nepatenkinamas“;

52.3.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyne skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p.“ arba „n. p.“;

52.3.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje dienyne skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“;

52.3.2. elektroniniame dienyne įrašant mokinio pasiekimų lygį ir individualių pokalbių su tėvais ar globėjais metu išsamiai komentuojant;

52.3.3. baigus pradinio ugdymo programą rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas, kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą.

53. Mokykloje veikia individualios pažangos stebėsenos sistema. Kompetencijos vertinamos ir įsivertinamos kaupiant kokybinius kompetencijų įrodymus Mokinio ūgties dienoraštyje – MŪD (3–4 klasėse), Asmeninės ūgties įsivertinimo lapuose (1–2 klasėse).

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

54. Progimnazijos direktorius organizuoja veiklą, susijusią su mokinių mokymosi krūvių reguliavimu:

54.1. skatina mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant mokinių mokymosi motyvacijos ir mokymosi krūvio optimizavimo klausimus;

54.2. organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę;

54.3. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas diagnostinis darbas;

54.4. diagnostiniams darbams rekomenduojama rinktis darbingiausią dienos ir savaitės laiką – antrą ir trečią pamoką. Nerekomenduojama atsiskaitomuosius darbus rašyti pirmadieniais ir penktadieniais, pirmą dieną po atostogų ar šventinių dienų, paskutinę dieną prieš atostogas.

55. Mokytojų taryba priima sprendimus dėl namų darbų skyrimo:

55.1. 1–4 klasių mokiniams skiriami namų darbai: 1–2 klasėse – 0,5 val. per dieną, 3–4 klasėse – 1 val. per dieną;

55.2. namų darbų užduotys diferencijuojamos pagal mokinių gebėjimus, poreikius ir patikrinamos;

55.3. paskutinę savaitės dieną ir atostogų laikotarpiui mokiniams namų darbai neskiriami.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

56. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skirta mokinių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms kompetencijoms ugdyti per pasirinktą meninę, sportinę, techninės kūrybos ar kitą veiklą.

57. Neformaliajam švietimui 1–4 klasėms ugdymo valandų skaičius per metus numatomas Bendrojo ugdymo plano 26 punkte. Šios valandos naudojamos tik neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti.

58. Progimnazija kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, numatomus ugdymo prioritetus dėl mokinių pasiekimų gerinimo ir bendrųjų kompetencijų ugdymo, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir siūlo mokiniams rinktis neformaliojo švietimo programas.

59. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos atsižvelgiant į Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991 „Dėl Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“.

60. Neformalus vaikų švietimas organizuojamas ne tik progimnazijoje, bet ir už jos ribų: miesto bibliotekoje, rajono ir apskrities muziejuose, kultūros institucijose, tėvų darbovietėse ir pan.

61. Mokinių skaičių neformaliojo švietimo grupėje, ne mažiau kaip 12, pagal turimų mokymo lėšų dydį nustato progimnazijos vadovas, suderinęs su progimnazijos taryba.

62. Atsižvelgus į progimnazijos galimybes, klasių komplektų skaičių, neformaliojo ugdymo organizavimo tradicijas bei mokinių poreikius, neformaliojo ugdymo valandos 1–4 klasėse, pritarus progimnazijos tarybai, skiriamos:

1. Jaunučių šokių kolektyvui (1–2 kl.)	– 1 val.
2. Jaunučių šokių kolektyvui (3–4 kl.)	– 1 val.
3. Meninės raiškos būreliui (2–4 kl.)	– 1 val.
4. Etnokultūros būreliui „Ažuoliukai“ (3–4 kl.)	– 1,5 val.
5. Sportinių žaidimų būreliui (3–4 kl.)	– 1 val.
6. Anglų kalbos būreliui „Play and learn“ (PUG–4 kl.)	– 1 val.
7. Informacinės paieškos internete būreliui (1–4 kl.)	– 1 val.

DEVINTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

63. Mokinio, baigusio užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio ugdymo programos dalį (toliau – tarptautinė pradinio ugdymo programa), įgytus pasiekimus pripažįsta progimnazija, remdamasi mokinio turimais dokumentais (išrašais, pažymėjimais ir pan.). Progimnazija organizuoja įgytų pasiekimų patikrinimą. Jei nustatoma, kad reikalinga tikslinė pagalba programų skirtumams likviduoti, mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas, kuriame nurodoma, kokia pagalba (atskirų ugdomųjų dalykų, lietuvių kalbos ar socialinių kultūrinių kompetencijų ir kt.) ir kaip bus teikiama. Individualus ugdymo planas, mokymosi galimybės aptariami su mokinio tėvais (globėjais).

64. Mokiniui, nemokančiam ar nepakankamai mokančiam lietuvių kalbą, bet pageidaujančiam einamaisiais metais mokytis pagal Bendrąją programą, savivaldybėje nesusidarius nemokančių lietuvių kalbos mokinių išlyginamajai klasei ar laikinajai (mobiliajai) grupei, mokykla sudaro sąlygas tobulinti lietuvių kalbos gebėjimus organizuodama papildomą, individualų lietuvių kalbos mokymą skiriant ugdymo valandų iš mokinio ugdymosi poreikiams skiriamų valandų .

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS

65. Vaikai, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, tėvų (globėjų) prašymu namie bus mokomi pagal Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir

kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 „Dėl Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

66. Mokinių, dėl ligos ar pataloginės būklės negalinčių mokytis progimnazijoje, mokymas namie bus nustatomas ir organizuojamas pagal Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

66.1. Bendroji programa įgyvendinama mokant pagrindinių dalykų (lietuvių kalbos, anglų kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo), kitus dalykus (muziką, kūno kultūrą, technologijas, dailę) integruojant į ugdymo dalykų turinį;

66.2. progimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais) ir atsižvelgusi į mokinio ligos pobūdį bei gydytojo rekomendacijas, rengs individualų mokinio ugdymo namie planą (pritaikys Bendrąją programą, numatys ugdomųjų veiklų tvarkaraštį);

66.3. mokinys gydytojo leidimu dalį ugdymo valandų/pamokų galės lankyti progimnazijoje. Šios ugdymo valandos/pamokos bus įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą.

IV SKYRIUS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

67. Mokykla, rengdama ugdymo planą, atsižvelgia į mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, reikmes, jų tėvų (globėjų) pageidavimus, švietimo pagalbos tarnybos, progimnazijos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, šio skyriaus ir kitomis Bendrojo ugdymo plano nuostatomis.

68. Siekiant tenkinti mokinių ugdymosi reikmes, pritaikoma Bendroji programa, formuojamas ugdymo turinys pagal dalykus, parenkamos mokymosi organizavimo formos (privalomos, specialiosios pamokos), pritaikomos ugdymosi erdvės, parenkamos ugdymui skirtos specialiosios mokymo priemonės.

69. Organizuodama mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, progimnazija atsižvelgia į:

69.1. mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, jų lygį (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli);

69.2. progimnazijos ir tėvų (globėjų) išipareigojimus, įteisintus mokymo sutartyje;

69.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

69.4. ugdymo programą (Bendrąją programą ar pradinio ugdymo individualizuotą programą);

69.5. turimas mokymo lėšas;

69.6. mokymosi ir švietimo pagalbos reikmes;

69.7. ugdymosi erdves.

70. Progimnazijos Vaiko gerovės komisijos ir švietimo pagalbos tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų) pritarimu du (3 ir 4 klasių) mokiniai, turintys didelį specialiųjų ugdymosi poreikių lygį dėl nežymaus intelekto sutrikimo, nesimokys užsienio kalbos (anglų).

71. Vietoje Bendrojo ugdymo plano 76.1. punkte nurodyto užsienio kalbos dalyko progimnazija tenkins mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, organizuodama specialiąsias pamokas, teikdama papildomą mokytojo pagalbą, siūlydama kitus dalykus, galinčius ugdyti mokinio raštingumą, suteikti bendrąsias ir dalykines kompetencijas.

72. Bendrojo ugdymo klasėse besimokantiems mokiniams visi Bendrojo ugdymo plano keitimai, susiję su atleidimu nuo dalykų mokymosi, įforminami progimnazijos vadovo įsakymu.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SIŪLYMŲ, MOKYMO SIŪLYMŲ PASIEKIMŲ VERTINIMAS

73. Mokinio, kuriam rekomenduota mokytis pagal pritaikytą Bendrąją programą arba pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, atsižvelgiant į programos pritaikymo lygį, mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimai vertinami vadovaujantis progimnazijos pradinio ugdymo programos plano 74–76 punktų nuostatomis. Bendrojo ugdymo plano 50–52 punktų nuostatomis.

74. Vertinant specialiųjų poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas.

75. 1–4 klasių mokinių, mokomų pagal pritaikytas dalykų programas, pažangą ir pasiekimai vertinami pagal Pradinio ugdymo bendrosiose programose numatytus pasiekimus, atsižvelgiant į mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius ir asmeninę pažangą.

76. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamose elektroninio dienyno ir pasiekimų apskaitos suvestinės skiltyse, įrašant „p. p.“ arba „n. p.“

TREČIASIS SKIRSNIS

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS PAGALBOS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS

77. Švietimo pagalbos, teikiamos vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos 21 Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

78. Psichologinės pagalbos, specialiosios pedagoginės pagalbos, socialinės pedagoginės pagalbos ir specialiosios pagalbos teikimą progimnazijoje organizuoja ir vykdo Vaiko gerovės komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro patvirtintais tvarkos aprašais ir mokyklos direktoriaus patvirtintu darbo reglamentu:

79. Pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas, logopedas, mokytojo padėjėjas) rengia individualius darbo su specialiųjų poreikių turinčiais mokiniais tvarkaraščius pusmečiams, juos derina su direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

80. Pagalbos mokiniui specialistai tarpusavyje suderina ir parengia kiekvienam mokiniui pamokų, teikiamos specialistų pagalbos ir neformalaus ugdymo tvarkaraštį:

80.1. individualus mokinio tvarkaraštis rengiamas pusmečiams (iki rugsėjo 10 d. ir sausio 20 d.), jis, pritarus Vaiko gerovės komisijai, derinamas su direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

KETVIRTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS** **NAMIE**

81. Pagal poreikį dėl ligos ar patologinės būklės negalinčiam mokyti mokykloje mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymo namie ugdymo turinys bus formuojamas parenkant ugdymo sritis, pritaikant dalykų programas pagal šių mokinių gebėjimus, ugdymosi poreikius ir atsižvelgiant į Vaiko gerovės komisijos, Švietimo pagalbos tarnybos specialistų ir gydytojų rekomendacijas.

PENKTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ IR BESIMOKANČIŲ** **PAGAL BENDRĄJĄ PROGRAMĄ, UGDYMAS**

82. Mokiniam, kurie mokosi pagal Bendrąją programą, ją pritaikius, ugdymo planas sudaromas, vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 25, 26 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodytu ugdymo valandų skaičiumi.

83. Progimnazija, rengdama ugdymo planą, numatė sąlygas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą/si bei būtina švietimo pagalbą, didinančią ugdymosi veiksmingumą, padedančią įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtojančią mokinio asmeninius gebėjimus:

83.1. mokomųjų dalykų programos, joms skiriamų valandų bei specialistų teikiamos pagalbos skaičius per savaitę:

Mokinio inicialai/ Klasė	Mokinių skaičius	Ugdymo programa	Dalykai ir skiriamų valandų skaičius per savaitę				Teikiama specialistų pagalba (val. per savaitę)
			Lietuvių kalba	Anglų kalba	Matemat ika	Pasaulio pažinima	
R. R. 4	1	Pritaikyta	7	2	4	2	Logopedo (1) Psichologo (1).

83.2. šių ir kitų mokomųjų dalykų (dorinio ugdymo, dailės ir technologijų, muzikos, kūno kultūros) 4 klasės mokinys mokysis pagal Bendrosios programos ugdymo dalykams skiriamas valandas per savaitę (žr. 26 punkto lentelę).

ŠEŠTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, KURIE MOKOSI PAGAL PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTĄ** **PROGRAMĄ, UGDYMAS**

84. Mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas, atsižvelgiant į mokinio galias, mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą ir klasės paskirtį.

85. Progimnazija, sudarydama specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių 3 ir 4 klasės mokinių individualius ugdymo planus:

85.1. vadovaujasi Bendrajame ugdymo plane pradinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų, nurodytų progimnazijos pradinio ugdymo programos ugdymo plano 26 punkto, skaičiumi;

85.2. išlaiko mokiniui Bendrajame ugdymo plane nurodytą minimalų pamokų skaičių pradinio ugdymo programai įgyvendinti;

85.3. dėl didelių specialiųjų ugdymosi poreikių (nežymus intelekto sutrikimas) koreguoja iki 10 procentų mokomųjų dalykų skaičių (žr. 70, 71);

85.4. atsižvelgdama į vaiko sveikatos sutrikimus, Švietimo pagalbos tarnybos, mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, trumpina pamokų trukmę 5 minutėmis, o sutaupytą laiką skiria mokinio veiklai keisti, ilgesnėms pertraukoms organizuoti.

Mokinio inicialai/ Klasė	Mokinių skaičius	Ugdymo programa	Dalykai ir valandų per savaitę skaičius								Teikiama specialistų pagalba (val. per savaitę)
			Lietuvių kalba	Anglų kalba	Matematika	Pasaulio pažin.	Dailė ir technol.	Muzika	Kūno kultūra	Dorinis ugd.	
D. S. 3	1	Individualizuota	7	-	5	2	2	2	3	1	Specialiojo pedagogo (3), Socialinio pedagogo (1), Logopedo (1), Psichologo (2), Mokytojo padėjėjo (4)
R. B. 4	1	Individualizuota	7	-	4	2	2	2	3	1	Specialiojo pedagogo (2), Socialinio pedagogo (1), Logopedo (1), Psichologo (2), Mokytojo padėjėjo (7)

V SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMAS IR GALIMYBĖS

86. Švietimo pagalba progimnazijoje teikiama šiomis formos:

86.1. individualus darbas su mokiniu – parama krizių metu, socialinių ir pedagoginių mokinio problemų sprendimas;

86.2. darbas su grupe – socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymas; ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas; palaikymo ar savitarpio pagalbos grupių organizavimas bei kt.;

86.3. darbas su mokinio šeima, jo atstovais pagal įstatymą – pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymosi procesui, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir progimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas;

86.4. darbas su mokyklos bendruomene – saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas; bendradarbiavimas su mokytojais, progimnazijos administracija ir kt.;

86.5. darbas su vietos bendruomene – ryšių tarp vietos bendruomenės ir progimnazijos palaikymas; bendruomenės įtraukimas į informacinės, psichologinės, specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos teikimą;

86.6. darbas su socialiniais partneriais (Vaiko teisių apsaugos tarnyba, Nepilnamečių reikalų inspekcija, Švietimo pagalbos tarnyba, Policijos komisariatu, Pirminės sveikatos priežiūros centru, Vaikų neformaliojo švietimo įstaigomis ir kt.) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą ar kuriant socialinių pedagoginių problemų prevencijos sistemą.

87. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

87.1. pailgintos dienos grupė;

87.2. konsultavimas – (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų), siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti ugdymo(si) problemas, padedant mokytis ir pozityviai elgtis;

87.3. tyrimų organizavimas – aplinkos poveikio mokinio ar mokinių ugdymosi sunkumams analizė;

87.4. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, mokymas kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymas bei kt.;

87.5. nusikalstamumo, progimnazijos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, smurto, savižudybių ir kitų neigiamų socialinių reiškinių prevencija;

88. Švietimo pagalbą teikia:

88.1. klasių vadovai

88.1.1. rūpinasi mokinių asmenybės ir socialine branda;

88.1.2. vienija klasėje dirbančius mokytojus ir kitus specialistus klasės mokinių ugdymui;

88.1.3. stengiasi pažinti mokinių poreikius, polinkius, interesus;

88.1.4. domisi mokinių sveikata, saugumu, puoselėja sveiką gyvenseną;

88.1.5. padeda mokiniams formuoti vertybines nuostatas;

88.1.6. teikia tėvams, globėjams informaciją apie vaiko elgesį, ugdymosi rezultatus, stebi mokyklos lankomumą;

88.1.7. suteikia vaikui reikiamą pagalbą, jei vaikas patyrė smurtą, informuoja socialinį pedagogą;

88.1.8. susipažinęs su situacija, nukreipia mokinį pas specialistus;

88.2. direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

88.2.1. gavę informaciją iš auklėtojų, operatyviai sprendžia problemą;

88.2.2. surenka komandą ir sprendžia, kokia pagalba vaikui tinkamiausia;

88.2.3. informuoja tėvus (globėjus);

88.3. socialinis pedagogas:

88.3.1. koordinuoja mažas pajamas turinčių šeimų mokinių maitinimą, paramą ir pagalbą socialinės adaptacijos problemų turintiems vaikams;

88.3.2. rūpinasi socialiai remiamų ir rizikos grupės vaikų vasaros poilsiu;

88.3.3. lankosi probleminėse šeimose;

88.3.4. vykdo darbą su vaikais, turinčiais lankomumo problemų;

88.3.5. dirba su elgesio, mokymosi problemų turinčiais vaikais ir rizikos grupės vaikais;

88.3.6. kuria ir įgyvendina prevencines programas;

88.4. specialusis pedagogas:

88.4.1. atlieka pedagoginį mokinių vertinimą, nustato mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms bei įvertina pažangą progimnazijoje;

88.4.2. bendradarbiauja su mokytojais, specialiųjų poreikių mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais ir kitais progimnazijos švietimo pagalbos specialistais);

88.4.3. numato ugdymo tikslus ir uždavinius bei jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, galimybes ir juos taiko;

88.4.4. rengia sutrikusių funkcijų lavinimo individualiąsias ir pogrupines programas bei padeda įsisavinti ugdymo turinį;

88.4.5. konsultuoja ir teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų poreikių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, juos konsultuoja specialiųjų poreikių mokinių ugdymo klausimais.

88.5. logopedas:

88.5.1. įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, specialiuosius ugdymosi poreikius mokykloje ar, esant žymiai ribotam mokinio mobilumui dėl ligos ar patologinės būklės, mokinio namuose;

88.5.2. sudaro individualiąsias, pogrupines ir grupines specialiųjų poreikių mokinio/mokinių kalbos ugdymo programas ir jas taiko;

88.5.3. konsultuoja mokytojus, specialiųjų poreikių mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kitus asmenis, tiesiogiai dalyvaujančius ugdymo procese specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikimo klausimais.

88.6. psichologas:

88.6.1. įvertina mokinio galias ir sunkumus, raidos ypatumus, psichologines, asmenybės ir ugdymosi, vaiko brandumą mokytis;

88.6.2. bendradarbiauja su mokytojais ir kitais progimnazijos švietimo pagalbos specialistais;

88.6.3. konsultuoja psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) šių problemų sprendimų klausimais;

88.6.4. rengia individualias rekomendacijas mokinio psichologinėms, asmenybės ir ugdymosi problemoms spręsti.

88.7. mokytojo padėjėjas:

88.7.1. padeda mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, įsisavinti mokomąją medžiagą, atlikti mokytojo skirtas užduotis, apsitarnauti, susitvarkyti, orientuotis aplinkoje, judėti, maitintis, naudotis mokymo bei kompensacinėmis priemonėmis.

88.7.2. bendradarbiauja su mokytojais ir kitais progimnazijos švietimo pagalbos specialistais;

88.7.3. padeda mokytojams parengti ir/ar pritaikyti mokiniui (mokinių grupei) reikalingą mokomąją medžiagą.

88.8. sveikatos priežiūros specialistas:

88.8.1. rūpinasi vaiko sveikata ir higiena;

88.8.2. teikia konsultacijas mokytojams ir tėvams apie mokinio sveikatos problemas;

88.9. vaiko gerovės komisija:

88.9.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą;

88.9.2. vykdo kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

88.10. **mokytojų taryba** – analizuoja ir vertina mokinių ugdymosi rezultatus ir daromą pažangą, svarsto darbo su nemotyvuotais ir nepažangiais mokiniais problemas, rūpinasi gabiųjų mokinių ugdymu, analizuoja teikiamos socialinės pedagoginės ir psichologinės pagalbos vaikui kokybę ir kt.

88.11. **mokyklos taryba** – sprendžia ypatingus pagalbos teikimo mokiniui atvejus.

SUDERINTA

Progimnazijos tarybos
2016-08-26 posėdžio
protokoliniu nutarimu
Nr. 1.5.-3

SUDERINTA

Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja
Alma Finagėjevienė
2016-08-30